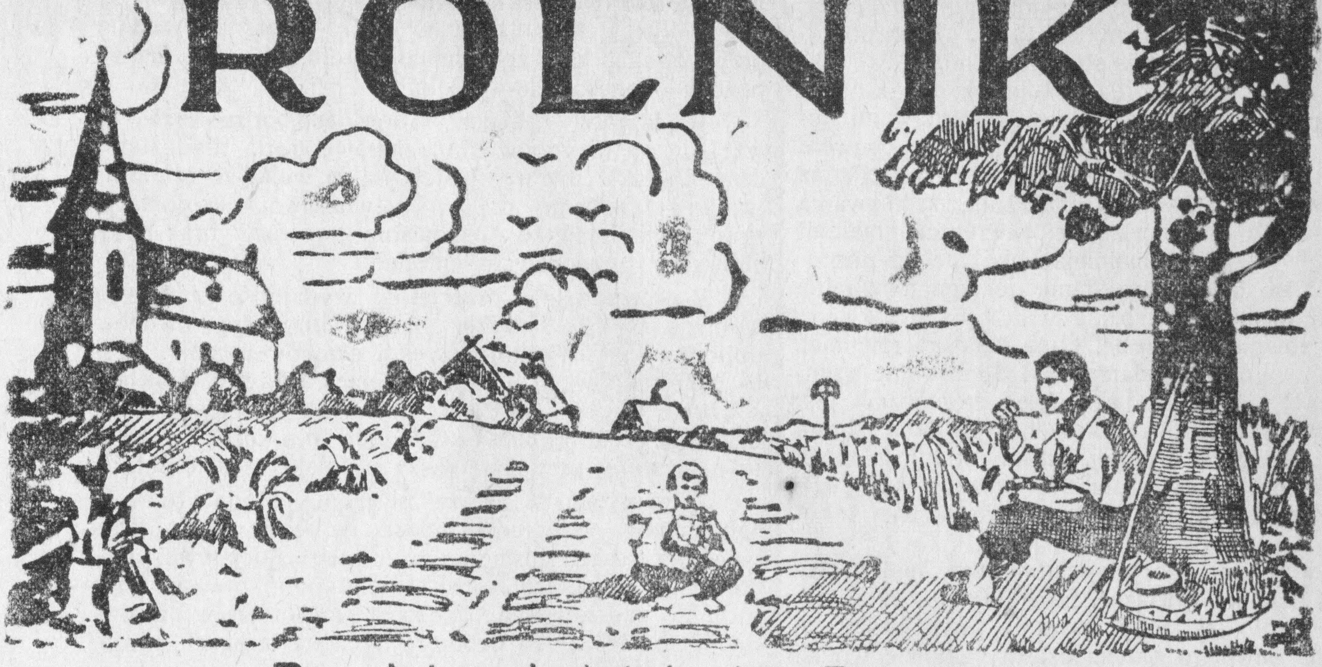
ROLNIK

Bezpłatny dodatek do „Drwęcy".

Rok V. **Nowemiasto, dnia 26 lutego 1931.** **Nr. 7**

Zimowe tematy w kółkach Rolniczych.

Zima jest dla rolnika tym okresem, kiedy może on razem z ziemią i przyrodą odpocząć nieco po całorocznych trudach i znojach. Ale odpoczywa przez całą zimę tylko rolnik „starej daty", człowiek przeważnie ciemny i zacofany. Światły zaś i postępowy rolnik w ciągu długich i cichych zimowych wieczorów nie odpoczywa i nie próżnuje, ale oddaje się z radością pracy umysłowej, chwaląc Stwórcę, iż tak mądrze świat urządził, że światłemu gospodarzowi, zamiłowanemu w swoim zawodzie jak gdyby rozłożył rok czasu na okresy, w ciągu których jest miejsce to na pracę rąk, to na pracę umysłu.

Dlatego też i praca kółek rolniczych wzmaga się zwykle zimą, gdy i łatwiej jest, niż w lecie, wprowadzić kółkowiczów na zebranie, a przytem łatwiej jest każdemu z nich pomyśleć o sprawach, jakie się na zebraniach kółka omawia.

Przyzna nam każdy ze światłych kółkowiczów, że miło jest nawet zgromadzić się i zasiąść w ciepłej i widnej izbie, wspólnie z sąsiadami, zwłaszcza jeśli przyjechać ma p. instruktor lub inny jaki prelegent z miasta z odczytem na tematy rolnicze. Dobrze wypowiedzianego przemówienia słucha się zawsze z zajęciem, a światłego rolnika zaciekawi jakiekolwiek przemówienie nawet na temat, którego dotąd nie znał, poprostu dlatego, że dowie się on lub nauczy czegoś, o czem jeszcze nie wiedział.

Zachodzi jednak pytanie, czy pogadanki zimowe na zebraniach powinny być tylko ciekawe, czy też pozatem powinny być one pożyteczne dla ogółu słuchaczy? Oczywiście, że kółko, jako stowarzyszenie, które służy sprawie podniesienia rolnictwa na terenie swojej działalności — powinno starać się o to, ażeby wszystko to, co wykonywuje, miało pewien określony cel i przyniosło korzyści ogółowi członków.

Stąd więc wniosek, że Zarząd kółka powinien, jak o tem niejednokrotnie pouczał „Rolnik", obmyśleć i ułożyć zgóry program zebrań odczytowych, umieszczając w nich odczyty na takie tematy, które są pożyteczne, a więc tem samem i ciekawe dla stowarzyszonych.

Tłumaczyliśmy już nieraz, że kółka powinny nauczyć się działać samodzielnie, a więc, i co się tyczy pogadanek, nie wyczekiwać wyłącznie na przyjazd prelegenta, lecz posiadać własnych prelegentów, którzy mogliby wypowiedzieć bądź też odczytać płynnie i gładko na zebraniu jakiś referat lub artykuł z gazety rolniczej lub z „Kalendarza Gospodarskiego".

Ażeby zaś ułatwić kółkom przygotowanie sobie odpowiednich tematów na zebrania zimowe, jakie się teraz właśnie odbywają, pragniemy im tutaj przypomnieć te ważniejsze sprawy, związane z działalnością kółka, o których należy pomyśleć już teraz, zawczasu, w ciągu zimy, jeśli kółko pragnie nietylko „gadać", lecz i „robić" z pożytkiem dla ogółu gospodarzy.

Tak więc w zakresie podniesienia hodowli — pamiętając, iż dźwignią jej na wsi jest w pierwszym rzędzie dobrze i sprawnie działająca mleczarnia spółdzielcza — starać się powinny kółka bądź o założenie mleczarni, bądź też, jeśli w sąsiedztwie mleczarnia już istnieje, o wyjaśnienie udziału w niej swoich członków. O ile te sprawy zostały już przez kółko załatwione, to sprawami na czasie, któremi powinien zarząd kółka zainteresować członków, będą sprawy: zapewnienia sobie w gospodarstwie paszy dla krów na rok przyszły, a więc wprowadzenia okopowych, mieszanek i polepszenia pastwisk, a dalej ważną również będzie sprawa nauczenia się przez gospodarzy racjonalnego i postępowego żywienia krów mlecznych.

Jeśli chodzi o żywienie to nie można się go nauczyć na jednej pogadance, lecz należy zwrócić się do Towarzystwa Rolniczego z prośbą o zorganizowanie kursu — pokazu żywienia, na którym dopiero można zrozumieć i nauczyć się zasad i sposobów stosowania go przez gospodarzy.

W tym okresie powinny się również zająć kółka sprowadzaniem zarodowych buhajów, gdyż, według wymagań racjonalnej hodowli, zbliża się okres pokrywania krów, przypadający w styczniu i lutym.

Kółka rolnicze w tych okolicach, w których istnieje już pewne zainteresowanie się sprawami hodowlanemi zająć się również powinny wychowem młodzieży, założeniem kółek kontroli mleczności oraz kółek hodowlanych i wyjaśnić znaczenie zapisywania lepszych sztuk do księgi wstępnej, a wreszcie i takiemi sprawami jak wzajemna lustracja obór celem doprowadzenia ich do należytego stanu, jakiego racjonalna obora dzisiaj wymaga i t. p.

Ważną również potrzebą, którą zaczyna rozumieć coraz szerszy ogół gospodarzy, jest drenowanie gruntów. Wiemy, iż przeprowadzenie drenowania jest dziś możliwe i łatwe dla drobnych rolników drogą założenia t. zw. spółki wodnej, która otrzymać może pożyczkę na sporządzenie planów oraz pożyczkę kilkoletnią z Banku Rolnego na przeprowadzenie robót drenarskich.

Te kółka zatem, których członkowie pragnęliby wspomnianą spółkę zawiązać, powinny już teraz zakrzątnąć się około jej zorganizowania, zważywszy, że wymaga ona pewnego okresu czasu, albowiem musi najpierw instruktor lub specjalista, delegowany przez P. I. R., wyjaśnić zainteresowanym cel i korzyści spółki, jak również sposób, według jakiego ma być ona utworzona, a następnie zalegalizowana przez starostwo, dalej, w jaki sposób ma ona działać, ubiegać się o kredyty itp.

Ważne dla kółek, poza kredytami na meljoracje, są również inne kredyty, jakie można otrzymać z Banku Rolnego na szereg czynności, bądź też środków, służących do podniesienia wytwórczości gospodarstw.

W chwili obecnej, gospodarze powinniby już pomyśleć o nawozach sztucznych, o nasionach, jakie będą im potrzebne przy wiosennych uprawach, przyczem Zarząd kółka powinien otrzymać zawczasu od poszczególnych kółkowiczów zgłoszenia ilości i gatunku każdego nawozu lub nasion, ażeby móc żądaną ilość ogólną jednych lub drugich zamówić.

W dziale ogrodniczym mają kółka rolnicze również szereg spraw, które powinny być omówione na zebraniach już teraz, w ciągu zimy. Są niemi: poprawa starych sadów i walka ze szkodnikami, zimującemi na nich (oprzędy, mumje, pierścienice i t. p.), jak też i zakładanie nowych sadów handlowych na wiosnę roku przyszłego i uzgodnić wybór odmian drzew właściwych dla danej miejscowości, miejsca zakupu i t. p. z Tow. Roln.

Jak widzimy więc, zebrania zimowe kółek wykorzystać możemy poza pogadankami naukowo-rolniczemi, dla omówienia wielu spraw, które mają bezpośrednie znaczenie dla poszczególnych gospodarstw i które zainteresują napewno każdego światłego kółkowicza.

C. B.

Pół drzewa owocowego na jednego mieszkańca polskiego.

Według przybliżonych danych statystycznych w kraju naszym wypada obecnie na każdego mieszkańca pół drzewa owocowego, kiedy np. w Niemczech 4 drzewa, w Czechosłowacji — 5 drzew itd. Cyfry te wykazują niski stan naszego sadownictwa, który poważnie zmniejszony został wskutek srogiej zimy w roku 1928 — 29. Po okresie tym pozostały w kraju przeważnie sady młode. — Stare drzewa wymarzły w znacznie większym stopniu. Wymarzły prawie zupełnie orzechy włoskie, około 60 proc. grusz, 50 proc. śliw, 50 proc. czereśni i 30 proc. jabłoni. Według przybliżonych obliczeń zmarzło ogólnie 15 milj drzew, pozostało około 15 — 18 milj.

Wydajność naszych sadów jest bardzo mała, ze względu na nieodpowiednią uprawę roli, niedostateczne zasilanie drzew, niestosowanie walki ze szkodnikami i chorobami drzew, niewłaściwą eksploatację sadów, nieumiejętne pakowanie owoców, brak przechowalni i przechowalni-chłodni.

Przypuszczalna przeciętna wydajność z drzewa wynosi 10 kg., a zatem naszą produkcję owoców obliczamy na 150 miljonów kg. owoców rocznie. Jest to ilość stanowczo niewystarczająca, gdyby bowiem spożycie owoców w Polsce wynosiło zaledwie jedną dziesiątą część kilograma na dobę dla każdej osoby, to należałoby produkcję naszą podnieść sześciokrotnie.

Ze względu na to, że normalną drogą rozwoju sadownictwa nieprędko cyfrę tę będziemy w stanie osięgnąć, przeto zasługuje na uwagę inicjatywa, rzucona na szpaltach „Polski Zbrojnej", wysuwająca projekt zadrzewiania, a nawet stopniowego zamieniania drzew czysto dekoracyjnych na terenach koszarowych drzewami owocowemi.

Poza czysto materjalnym zyskiem w postaci dostarczanych przez te drzewa owoców, projekt powyższy posiada równocześnie znaczenie propagandowe. Wiemy, że w Polsce znajduje się jeszcze dość znaczna ilość osiedli wiejskich, pozbawionych zupełnie sadów, bardzo dużo gospodarstw, nie posiadających ani jednego drzewa owocowego, jakkolwiek jest dość miejsca przy domach tych na takie drzewa, jak wierzby, leszczyna itp. Wprawdzie w ostatnich latach nastąpiła tu widoczna poprawa, głównie dzięki akcji rządowej w kierunku obsadzania dróg i miedz drzewami owocowemi różnego gatunku, jednak dalecy jeszcze jesteśmy do tej kultury sadowniczej, jaką niejednokrotnie spotykamy zagranicą.

Wiadomem jest również, że większość stanu żołnierskiego stanowią synowie włościan, gospodarstw rolnych. Ci więc, mają ciągle przed oczyma drzewa owocowe, rozrzucone na terenie koszar i pozostawione li tylko ich opiece, nietylko z biegiem czasu nabyliby poczucia poszanowania narodowej własności, ale przeszczepiliby to poczucie i ideę na teren swojego gospodarstwa i najbliższego otoczenia. Wojsko więc obok głównych celów swych stałoby się wychowawcą i propagatorem idei sadownictwa, tak jak jest w dziedzinie kultury, oświaty i patrjotyzmu.

Idea powyższa posiada tem większe znaczenie, że rozwój sadownictwa staje się obecnie jednem z bardzo ważnych zagadnień w zakresie produkcji rolniczej ze względów gospodarczych i ekonomicznych naszego kraju.

Wiadomości gospodarcze.

Zadłużenie rolnictwa w Polsce.

P. Antoni Wieniawski, wybitny finansista polski, obliczył, że zadłużenie krótkoterminowe naszego rolnictwa w bankach, kasach i spółdzielniach wynosi około 950 miljonów zł., a zadłużenie długoterminowe wynosi około 1 miljarda 300 milj. zł. Razem tedy zadłużenie rolnictwa wynosi 2 miljardy 250 milj. zł.

Same procenty od tego wynoszą rocznie około 270 milj. zł.

Produkcja trzody.

Pod względem ilościowym Polska zajmuje w zakresie produkcji trzody piąte miejsce na świecie. Stany Zjedn. mianowicie posiadają 59 milj. sztuk świń, Niemcy — 23 milj., Z. S. S. R. — 20 milj., Brazylja — 16 milj. i Polska — 6 milj. Natomiast pod względem intensywności hodowli Polska zajmuje 10 miejsce w Europie, posiadając 24 sztuk na każdych 100 mieszkańców. Intensywniej przedstawia się hodowla trzody w Danji (109 świń na 100 mieszkańców), Litwa (74), Jugosławja i Luksemburgja (40), Irlandja (39), Niemcy (36), Estonja (32), Węgry (29) i Łotwa (28).

Wzrost produkcji jedwabiu w Polsce.

Produkcja jedwabiu w Polsce wzrasta stale z roku na rok. W roku ubiegłym produkcja oprzędów wyniosła już 8000 kg. i 400 hodowców-rolników powiększa swe dochody produkcją jedwabników. Stacja w Milanówku skupuje oprzędy i przetwarza je we własnych warsztatach. Zaznaczyć przytem należy, że ceny krajowych materjałów jedwabnych są znacznie niższe od zagranicznych.

Przygotowania do walki z chrabąszczem.

W warszawskiej Izbie rolniczej odbyła się konferencja w sprawie walki z chrabąszczem, którego masowe pojawienie się na wiosnę rb. jest oczekiwane.

Z uwagi na szkody, jakie przy masowem jajowaniu chrabąszcz wyrządza na polach, w sadach, szkółkach oraz lasach, bowiem dojrzały owad odgryza liście drzew, wskutek czego giną kwiaty i zawiązki owoców oraz zmniejsza się przyrost drewna, pędrak zaś objada korzenie wszystkich roślin, zdecydowano przystąpić do energicznego zwalczania szkodnika.

Ustalono metody walki, celem zaś zaznajomienia szerokich sfer rolniczych z biologją chrabąszcza i środkami jego tępienia, uchwalono wydać plakat i ulotki, których formą i treścią zająć się ma wyłoniona z pośród zebranych komisja.

Wskazówki i rady praktyczne.

Wszy u bydła.

Najlepszym środkiem na wytępienie tego robactwa jest zmywanie bydła wodą, w której się kartofle gotowały. Powtórzyć to kilka razy, aby zniszczyć też gnidy.

Stęchły owies

można znowu zrobić użytecznym, mieszając go z węglem drewnianym, przesypywać go i zostawić tak przez cały tydzień. Owies taki można dać potem bydłu, bo węgiel nie jest szkodliwym, przeciwnie, nawet czasem bardzo zdrowym.

Rozwolnienie u cieląt.

Dać 2—3 razy dziennie cielętom $1/4$ litra herbaty z korzeni jeżyn. Jest to nadzwyczaj skuteczne lekarstwo.

Zapalenie kopyt.

Jeżeli konie chorują na zapalenie kopyt, w takim razie zdjąć natychmiast podkowy i wykroić lekko piętę kopyta, aby nacisk nie był tak mocnym. Robić też zaraz okłady z bydlęcej mierzwy lub gliny i polewać zapalone miejsce często zimną wodą, octem i kuchenną rozpuszczoną solą, tak, aby okład zawsze był wilgotnym. Na noc natrzeć kopyta tłuszczem, gliceryną albo wazeliną. Jeżeli rana się jątrzy i materja ciecze kąpać nogi przez 1—2 godzin w letniej herbacie z siana i obłożyć rany pakułami lub lnem, ale umaczać jedno i drugie poprzednio w wódce.

Twardych i grubych łodyg koniczyny i słomy

nie żre bydło chętnie; chcąc im więc dawać jedno i drugie trzeba rznąć sieczkę (2—4 cm. długości) zwilżyć wodą, pomieszać z wytłokami buraczanemi i solą i ułożyć w beczkach na 10—12 godzin. Potem dawać bydłu.

KOMUNIKAT

Stacja knura.

Komunikujemy członkom naszym, że została założona u p. Kamińskiego w Dębieniu stacja knura rasy niemieckiej klapouchej. Knur pochodzi z hodowli Szkoły Rolniczej w Byszwałdzie.

Z powyższej stacji powinni korzystać rolnicy z Dębienia i okolicy w jak najszerszej mierze.

Stacje kopulacyjnych ogierów państwowych w roku 1931.

Stacje kopulacyjne ogierów państwowych na rok 1931 ustanowiono w następujących miejscowościach:

1. u p. Rüchardta w Czachówkach — 3 ogiery
2. u p. Modrowa w Gwiździnach — 2 ogiery
3. w Sampławie przy szkole rolniczej — 3 ogiery
4. w majętności Rynek — 3 ogiery

Co do wysokości skokowego i godzin stanowienia można zasięgnąć informacyj na miejscu u masztelarza.

Komunikat w sprawie kar za „żmudy szkolne".

Na skutek zażaleń Kółek Rolniczych, skierowanych przeciwko stosowanej obecnie karalności za „żmudy szkolne" przez Sądy z usunięciem kompetencji władz administracyjnych, odnośnie do tych wykroczeń, komunikujemy członkom naszym, w myśl otrzymanych w Kuratorjum Pom. Okr. Szkoln. informacyj, że zmiana tej kompetencji spowodowana została art. 69. ustęp 2 Rozp. Prezyd. z dn. 22. III. 28. r. o postępowaniu karno-administracyjnem, na mocy którego karalność tego rodzaju przestępstwa przechodzi do wyłącznej kompetencji Sądów z dnia 1 lipca 1929 r.

W myśl powyższego art. 69 wygasła z tym dniem pruska ustawa z dn. 23. IV. 1883 r., która dawała uprawnienie władzy administracyjnej karalności tego rodzaju wykroczeń. Rozumiejąc, że ta zmiana powoduje zbędne koszta sądowe, kilkakrotnie przekraczające wysokość samej grzywny za „żmudy szkolne", zwróciliśmy się do Kuratorjum Okręgu Szkolnego z prośbą o spowodowanie u czynników miarodajnych wydania uprawnień karalności tych wykroczeń, jak dotychczas, przez władze administracyjne.

Dyrekcja P. T. R.

ZE ZEBRAŃ KÓŁEK ROLNICZYCH.

Dębień. Walne Zebranie Kółka Roln. odbyło się 25. 1. rb. przy udziale 20 czł. i 16 gości. Zebranie zagaił prezes p. Kamiński, poczem nastąpiło roczne sprawozdanie. Kółko liczyło z roku sprawozd. 20 płatnych czł. Na zebrania uczęszczało przeciętnie 75 proc. czł. Odbyło się 8 zebrań, na których wygłoszono 18 odczytów wzgl. referatów. Kółko zamówiło dla członków też większą ilość węgla. Kółko odwiedził w ciągu roku raz Dyr. Szkoły Roln., Instr. Rolny i Sekretarz Pow. P. T. R. Stan kasy przedstawia na dobro Kółka 16 zł. Następnie przystąpiono do wyboru nowego zarządu, wybrano p. J. Kroplewskiego z Dębienia prezesem, w-prez. L. Orzechowskiego z Jeglji, sekr. Rom. Stryjkowskiego z Dębienia, skarbnikiem Jana Wrońskiego i bibljotekarzem Alb. Szczepańskiego z Dębienia.

Po zapisaniu się 8 nowych czł. zebranie zamknięto. Sekr.

Świniarc. Dn. 14. 12. ub. r. odbyło się miesięczne zebranie Kółka Roln. przy udziale 15 czł. 1 gościa. Po zagajeniu zebrania wysłuchano audycji przez radjo, a następnie wykład o Kasie Stefczyka wygłosili pp. Daszewski i prezes Kółka. Powzięto wniosek, aby założyć Kasę Stefczyka.
Po omówieniu wielu innych spraw zebranie zakończono.
Sekr.

Świniarc. Walne zebranie Kółka Roln. 18. 1. rb. przy udziale 22 czł. i 2 gości zagaił prezes p. Kornacki. Po odczytaniu protokółu wygłoszony został wykład o przysp. roln. Postanowiono założyć sekcję hodowli królików rasowych, kur i maciorek. Powzięto wniosek, aby taksa na drzewo opałowe była obniżona conajmniej o 50 proc.
Po omówieniu spraw bieżących zebranie zostało zamknięte.
Sekr.

Skarlin Zebranie naszego Kółka Roln. odbyło się 18. 1. 31 r. przy udziale 23 czł. Zebranie zagaił prezes p. Otrembski. Po odczytaniu protokółu nastąpił wykład na temat: „Smutne warunki obecnej gospodarki rolnej".
Po obszernej dyskusji zebranie zamknięto. Sekr.

Lipinki. Walne Zebranie naszego Kółka Roln. odbyło się 18. 1. 31 r. przy udziale 25 czł. Zebranie zagaił prezes p. Dąmbski. Przystąpiono najpierw do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli pp.: Ludwik Dąmbski z Babalic jako prezes, zast. prezesa Wawera ze Sędzic, sekr. Łukaszewski, skarbn. Pawłowski obaj z Lipinek. Następnie prezes zdał sprawozdanie z działalności Kółka za rok ub., z którego wynikło, że Kółko liczyło w roku sprawozdawczym 25 płatnych członków. W obrębie Kółka znajduje się 60 gospodarstw. Na zebrania Kółka uczęszczało przeciętnie 75 proc. czł. W kasie na rok 1931 pozostało 71.80 zł. Zebrań mies. odbyło się w roku ub. 10, na których wygłoszono 10 referatów. Kółko sprowadziło w ciągu roku 300 ctr. saletry norweskiej. Na terenie Kółka jest 1 Bank Ludowy. W ub. r. założono sekcję przysp. roln.
Po omówieniu spraw lokalnych zostało zebranie zamknięte. Sekr.

Kielpiny. Dn. 18. 1. rb. odbyło się Walne zebranie Kółka Roln. przy udziale 16 czł. i 2 gości. Zebranie zagaił prezes ks. Ziółkowski. Sekretarz odczytał protokół i komunikaty P. T. R. Następnie zarząd zdał sprawozdanie roczne. W ub. roku Kółko liczyło 43 czł. czynnych i 3 synów gospod. Zebrań było 10 i 2 nadzwyczajne. Dn. 23 lutego, Dyrektor szkoły Roln. z Byszwałda wygłosił referat „Jak gospodarować w dzisiejszych czasach". P. Lewalski z Naguszewa mówił o zakładaniu sadów. Zamówiono 300 ctr. wapna mielonego palonego 90 proc., około 100 ctr. nawozów sztucznych i sporą ilość drzew owocowych. Dalej uchwalono zaprosić taksatora Ubezpieczenia od ognia w Toruniu.
Uchwalono zakupić dla Kółka strzykawkę do szczepienia świń, surowicę i trokar. Kółkowicze zaproponowali, aby zwrócić się do Wydziału Pow. o zapomogę na knura rasowego. Na ogólne życzenie zarząd Kółka pozostał ten sam. W miejsce ustępującego sekretarza został wybrany Machujski Jan. W wolnych głosach omawiano założenie apteczki weterynaryjnej dla tut. Kółka Roln. Na tem zebranie zakończono. Sekr.

Samoława. Dn. 25. I. 31 r. odbyło się walne zebranie Kółka Rol, które zagaił ks prezes Strehl, a sekretarz przeczytał protokóły, które zostały przyjęte. Dalej odczytał Ks. Prezes kilka komunikatów i podał regulamin PTR. Następnie Ks. Prezes, Skarbnik i Sekretarz zdali sprawozdania z czynności całorocznej Kółka. Zebrań odbyło się 16, w tem 1 walne, 11 miesięcznych i 4 nadz., na których wygłoszono 15 referatów i odczytów. Członków liczy Kółko 105, w tem duża część osadników. Kółko sprowadziło sztuczne nawozy, węgiel, drzewo opałowe, nasiona i surowicę przeciw różycy świń. Pozatem w roku sprawozd. zostały założone 2 sekcje przysp. roln. młodz. i Kół Hodowl. Po stwierdzeniu zgodności ksiąg przez komisję rewizyjną udzielono staremu zarządowi absolutorjum. Na ogólne życzenie zarząd pozostał w dotychczasowym składzie: prezes ks. prob. Strehl, wiceprezes p. Raszkowski St. z Targowiska, sekr., gosp. i biblj. p. Witkowski Al. z Sampławy, zastęp. sekretarza p. Twardy L. z Targowiska, skarb. p. Maciołek Wł. z Targowiska, poczet sztand. pp. Kowalski Wł. Sampława, Malinowski A. Ludwichowo i Zgliński z Sampławy.
Dalej Ks. Prezes prosił kółkowiczów o dalszą współpracę z zarządem, większe zainteresowanie spółdzielnią mleczarską w Rakowicach i dostarczanie mleka do takowej.
W wolnych głosach p. Raszkowski St. przedstawił krytyczne położenie osadników i prosił zebranych o upoważnienie zarządu, któryby wystosował do Gł. Zarządu P. T. R. rezolucję o zniżenie taksy osad i zmniejszenie procentu, na co zebrani się zgodzili. P. Twardy mówił o obniżeniu taksy na drzewo.
W końcu ks. Prezes apelował do zebranych o regularne uczęszczanie na zebrania i takowe solwował. Sekr.

Nowemiasto. Dn. 6. 2. 31 r. odbyło się zwyczajne zebranie Kółka Roln. przy udziale 18 czł. Zebranie zagaił prezes Jakubowski. Omawiano ogólny zakup drzewa opałowego i sprawę założenia spółdzielni jajczarskiej.
Następne zwyczajne zebranie odbędzie się 6. 3. 31. Sekr.

Kurzętnik. Walne zebranie Kółka Rol. 8 bm. przy udziale kilkunastu członków oraz gości zagaił prezes p. Lewicki. Następnie sprawozdanie ze swej czynności zdał dotychczasowy zarząd, poczem udzielono mu absolutorjum. Do nowego zarządu weszli pp. Regel jako prezes, Krużewski J. zast. prezesa, Rożankowski F. jako sekr., Lewicki Al. zast. sekr., skarbn. nadal p. Rzymski, bibljot. p. Krużewski Józef. Następnie referat o chorobach zakaźnych u zwierząt wygłosił lekarz wet. p. Ozimkiewicz z Nowegomiasta. Po dyskusji oraz omówieniu innych spraw lokalnych p. Prezes zamknął zebranie. Sekr.

Tylice. Dn. 25. 1. rb. odbyło się walne zebranie Kółka Roln. przy udziale 26 czł. i sporo gości. Po przeczytaniu protokółu z ostatniego zebrania przystąpiono do sprawozdania z ub. roku. Na propozycję, aby zarząd został w dotychczasowym składzie, wszyscy jednogłośnie się zgodzili, zaś zarząd dotychczasowy wybór przyjął. Prezes Ankiewicz zagaił zebranie, a Sekretarz Stendera odczytał wniosek Kółka o zniżenie taksy na drzewo opałowe. Rezolucję jednogłośnie przyjęto. Następnie p. Lambert wygłosił referat o obecnym kryzysie w rolnictwie. Po wyczerpanej dyskusji solwował Przew. zebranie. Sekr.

Radomno Dn. 25. 1. 31 r. odbyło się plenarne zebranie Kółka Roln., które zagaił prezes p. Sołobodowski w obecności 16 czł. i 6 gości. Na zebraniu omawiano sprawy dot. ożywienia Kółka Roln. Powzięto wniosek, aby taksa na drzewo była conajmniej o 50 proc. obniżona, gdyż obecnie jest niemożliwością zaopatrzyć się na zimę w opał.
Na tem zebranie zakończono. Sekr.

ZEBRANIA KÓŁEK ROLNICZYCH

w dniu 1 marca 1931 r.

Ostrowite	o godzinie	12-tej.
Tylice	„	16-tej.
Rożental	„	16-tej.
Małe Bałówki	„	16-tej.
Łakorz	„	16-tej.
Skarlin	„	16-tej.
Wonna	„	15-tej.
Złotowo	„	18-tej.
Gierłoż Polska	„	15-tej.
Kurzętnik	„	12-tej.

Niem. Brzozie. Walne Zebranie Kółka Roln. odbędzie się w niedzielę, dnia 1 marca rb. po nabożeństwie. Na zebranie przybędzie prelegent. O liczny udział uprasza się.

Ceny nasion w Toruniu

dnia 16. II. 1931 r.

Ceny podane w zlp. loco stacja załadowcza

Koniczyna czerwona	250,00—300,00	—	—
Koniczyna biała	270,00—400,00	—	—
Koniczyna szwedzka	180,00—225,00	—	—
Koniczyna żółta	100,00—130,00	—	—
Koniczyna żł. w łusk.	50,00— 65,00	—	—
Przelot	200,00—250,00	—	—
Rajgras krajowy	100,00—120,00	—	—
Tymotka	70,00—100,00	—	—
Seradela	55,00— 65,00	—	—
Wyka latowa	27,00— 32,00	—	—
Wyczka zimowa	50,00— 60,00	—	—
Peluszka	30,00— 34,00	—	—
Bobik	26,00— 30,00	—	—
Rzepak	40,00— 45,00	—	—
Łubin niebieski	18,00— 20,00	—	—
żółty	28,00— 30,00	—	—
Gorczyca	40,00— 45,00	—	—
Rzepik	50,00— 60,00	—	—
Siemię lniane	45,00— 55,00	—	—
Konopie	50,00— 60,00	—	—
Mak niebieski	70,00— 80,00	—	—
biały	70,00— 80,00	—	—
Tatarka	25,00— 30,00	—	—
Proso	40,00— 45,00	—	—